

SECTION 12.

PHILOLOGY AND JOURNALISM

Алшаріф Настя Ахмад

здобувачка вищої освіти філологічного факультету
Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, Україна

Науковий керівник: Томбулатова Іраїда Ігорівна

канд. філол. наук, доцент кафедри
української літератури та компаративістики
Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, Україна

СПЕЦИФІКА ОБРАЗУ КОХАННЯ У ЗБІРЦІ ОПОВІДАНЬ «БОЙФРЕНДЗ»

Збірка оповідань «Бойфрендз» репрезентує характерні риси сучасної української прози, у якій тема кохання осмислюється через жіночий досвід, інтимність висловлювання та емоційну розірваність оповіді. На відміну від традиційних романтичних сюжетів, у цій книзі кохання постає не як стабільна гармонія, а як складний процес, що супроводжується суперечностями, болем і внутрішніми травмами. Як зазначає Р. Барт, «закоханий суб'єкт перебуває у стані постійної нестабільності, розірваності між бажанням і відсутністю взаємності» [2], що цілком відповідає зображенню у збірці переживанням.

Однією з визначальних художніх особливостей збірки є різноманіття моделей любовних стосунків. У текстах представлені різні форми кохання — від пристрасного до залежного, від швидкоплинного до руйнівного чи ілюзорного. Кожне оповідання демонструє окремий варіант переживання цього почуття, однак усі вони поєднані спільним емоційним фоном — відчуттям вразливості, нестабільності та внутрішньої незахищеності героїнь. У цьому контексті доречною є думка Бовуар С., яка підкреслює, що «жінка в любові часто втрачає автономію, намагаючись реалізувати себе через Іншого» [3].

Суттєве значення у розкритті теми має тілесність, яка виконує подвійне функціональне навантаження. З одного боку, вона виступає способом вираження близькості, а з іншого — підкреслює самотність персонажів. Як зазначає О. Забужко, «тіло в культурі стає полем боротьби між інтимним досвідом і соціальними наративами» [4]. Через зображення фізичних контактів або їх відсутності авторки демонструють розрив між тілесним

потягом і справжньою емоційною єдністю. Так, у різних оповіданнях фізична близькість не гарантує душевного контакту, а інколи навіть загострює відчуття порожнечі чи втрати [4]. В інших випадках, навпаки, відсутність дотику акцентує самотність і перетворює кохання на очікування або уявну конструкцію [5]. Отже, тілесний вимір у збірці є суперечливим: він одночасно сигналізує прагнення до близькості та виявляє неможливість її досягнення.

У цьому контексті кохання постає як парадоксальний досвід — водночас необхідний і позбавлений раціонального сенсу, що відповідає авторському задуму «солодкого й безглузлого» почуття. Така інтерпретація узгоджується з підходом Ю. Кристевої, яка трактує любов як «простір внутрішньої чужості, де суб'єкт стикається із власною інакшістю» [5], а також з сучасними літературознавчими підходами, де любов розглядається як форма переживання людської вразливості та спосіб осмислення власного «я».

Ще однією важливою рисою збірки є фрагментарність наративу. Багато оповідань не мають чітко вираженої кульмінації чи завершення: події відходять на другий план, поступаючись фіксації внутрішніх станів героїнь. Відкриті фінали підкреслюють незавершеність і нестійкість любовного досвіду, що перегукується з думкою Р. Барта про те, що «мова закоханого складається з фрагментів, які не утворюють цілісної системи» [2], і відображає сучасне сприйняття кохання як непередбачуваного та мінливого явища.

Окрім цього, у текстах простежується іронічне переосмислення традиційних уявлень про романтичні стосунки. Образ «бойфренда» позбавляється ідеалізації та часто постає як тимчасовий або проблемний елемент у житті героїнь. У такий спосіб авторки деконструюють усталені патріархальні моделі кохання, пропонуючи натомість більш реалістичне, інколи навіть жорстке бачення інтимних взаємин.

Отже, збірка «Бойфрендз» вирізняється глибиною психологічного аналізу, емоційною відвертістю та фрагментарною структурою. Як зазначає А. Малиновський, «художній текст фіксує «людину в її почуттєвій уразливості» [1], де любовний досвід стає формою взаємодії між індивідуальним тілом і культурними смислами». У ній кохання постає не як ідеалізований стан, а як складний процес самопізнання, що визначає внутрішній світ персонажів і загальну атмосферу твору.

Список використаних джерел:

1. Малиновський А. Художній текст і тілесність: проблеми інтерпретації. Київ: Академвидав, 2018. 320 с.
2. Барт Р. Фрагменти мови закоханого. Київ: Основи, 2015. 384 с.
3. Бовуар С. Друга стаття. Київ: Основи, 2017. 832 с.
4. Забужко О. Польові дослідження з українського сексу. Київ: Комора, 2020. 240 с.
5. Кристева Ю. Чужі для самих себе. Київ: Юніверс, 2013. 288 с.